

Απαντήσεις

Περίληψη

Το κείμενο αναφέρεται στην αλλοτρίωση της σύγχρονης εργασίας. Αρχικά, ο συντάκτης επισημαίνει ότι αυτή δεν αποτελεί πλέον ιδεώδες, διότι εκφυλίστηκε σε μέσο ικανοποίησης μόνο των υλικών αναγκών και ενίσχυσης του ατομικισμού. Άλλοτε, η εργασία εξέφραζε την ανάγκη του ανθρώπου για κοινωνική προσφορά, καθώς απελευθέρωνε την ενδόμυχη επιθυμία του για δημιουργία. Ωστόσο, το πνεύμα της ευκολίας της εποχής μας την έχει μετατρέψει σε καταναγκασμό περιορίζοντας την ατομική πρωτοβουλία. Η αλλοτρίωση της εργασίας οφείλεται στην έλλειψη ευγενών στόχων και στην παθητικότητα λόγω ειδίκευσης, που σε συνδυασμό με τη λανθασμένη επιλογή επαγγέλματος μετατρέπουν την εργασία σε μέσο εύκολου πλουτισμού. Επομένως, καταλήγει ο συντάκτης, η εργασία θα απαλλαγεί από το χρησιμοθηρικό της χαρακτήρα, εάν συνειδητοποιήσουμε τη συμβολή της στην κοινωνική πρόοδο. [117 λέξεις]

B.1. «Πρέπει να αντικρύσουμε την εργασία... ως μια, έστω και έμμεση, αλλά με καρδιά, εισφορά στο γενικό καλό».

Να αναπτύξετε το νόημα αυτής της περιόδου σε μία παράγραφο 80-90 λέξεων.

«Πρέπει να αντικρύσουμε την εργασία... ως μια, έστω και έμμεση, αλλά με καρδιά, εισφορά στο γενικό καλό. Αναγνωρίζοντας ότι η εργασία ασκείται με στόχο την παραγωγή κοινωνικά χρήσιμου αποτελέσματος, θα πρέπει να δεχτούμε ότι είναι μια δημιουργική έκφραση του ανθρώπου και καθοριστικός παράγοντας για την κοινωνικοποίησή του. Αυτό σημαίνει ότι εκτός από την εξασφάλιση του βιοπορισμού, επιδίωξη του εργαζόμενου είναι τόσο η εξωτερική του εσωτερικού κόσμου και της δημιουργικότητάς του, όσο και η προσφορά στο κοινωνικό σύνολο. Υπ' αυτήν την έννοια, η εργασία όχι μόνο βοηθά τον άνθρωπο να αποκτήσει επίγνωση του κοινωνικού του ρόλου, αλλά συνιστά και έκφραση της κοινωνικής του συνείδησης και έμμεση συνεισφορά στην πρόοδο του κοινωνικού συνόλου.

B.2.α. Ποια είναι τα δομικά μέρη της 5^{ης} παραγράφου;

Τα δομικά μέρη της 5^{ης} παραγράφου είναι τα ακόλουθα:

Θεματική Περίοδος: «Η εργασία φαίνεται πως είναι βασικό δυναμικό στοιχείο της ανθρώπινης ύπαρξης». Ο συγγραφέας διατυπώνει το θέμα της παραγράφου, ότι η εργασία συνιστά παράγοντα καταξίωσης του ανθρώπου.

Λεπτομέρειες ή Σχόλια: «Είναι, λοιπόν, ανάγκη της παρούσας στιγμής να αποκτήσει η εργασία.... έστω και έμμεση, αλλά με καρδιά, εισφορά στο γενικό καλό». Ο

συγγραφέας αναπτύσσει το θέμα τονίζοντας ότι η εργασία πρέπει να επανακτήσει το πρότερο κύρος της με κριτήριο την ειλικρινή κοινωνική συνεισφορά.

Περίοδος-Κατακλείδα: «Τότε ίσως αντιμετωπιστεί λυσιτελέστερα η διάλυση της σημερινής ζωής.» Στην περίοδο αυτή ο συγγραφέας ολοκληρώνει το συλλογισμό του καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι η κοινωνική συνεισφορά αποτελεί προϋπόθεση για να αντιμετωπιστεί η ανισορροπία της σύγχρονης ζωής.

B.2.β. Ποιοι είναι οι τρόποι ανάπτυξης της 4^{ης} παραγράφου;

Η 4^η παράγραφος αναπτύσσεται με **συνδυασμό** μεθόδων.

Διακρίνουμε αρχικά στην παράγραφο ως τρόπο ανάπτυξης τη σχέση **αιτίας-αποτελέσματος**.

Αποτέλεσμα: «Αυτό το κατόντημα της εργασίας»

Αιτίες: «απουσία γενικών σκοπών της ζωής»

«είναι η φύση της εργασίας... χωρίς κανένα νόημα»

«πολλοί άνθρωποι περνούν... ταιριάζει»

Χαρακτηριστική λέξη: «λόγος»

Τη σχέση **αιτίας-αποτελέσματος** διακρίνουμε και στην παρακάτω περίοδο:

Αποτελέσματα: εύκολα αποβλακώνεται, γίνεται έρμαιο προπαγάνδας κι απογοήτευσης

Αιτία: ο εργάτης... σφίγγει μια βίδα

Επίσης, αναπτύσσεται με **παραδείγματα**. Για να υποστηρίξει ο συντάκτης την άποψη ότι ο άνθρωπος ασκεί ανούσια την εργασία εξαιτίας της ειδικεύσης παραθέτει το παράδειγμα του εργάτη («Ο εργάτης ενός μεγάλου εργοστασίου... απογοήτευσης»).

B.3. Για το κείμενο που διαβάσατε, να γράψετε έναν τίτλο με σχόλιο και έναν από ουδέτερη οπτική γωνία.

«Η αλλοτρίωση του σύγχρονου εργαζόμενου.» (χωρίς σχόλιο)

«Εργασία.....μια καινούρια μορφή δουλειάς!» (με σχόλιο)

B.4. Από το τελευταίο **συνθετικό** των παρακάτω λέξεων να γράψετε μία νέα σύνθετη λέξη:

- εμπνύχωνε : (εν + ψυχή) > ψυχοφθόρος, ψυχανάλυση
- περιφρονούσε: (περι + φρονώ) > φρενοβλαβής, δουλροφροσύνη, αλλοφροσύνη, φρενοκομείο
- αναλάβει: (ανα + λαμβάνω) > περιήληψη, εύληπτος, ηχοληψία, χειρολαβή, συλλήβδην, θρησκόληπτος
- ενδιαφέροντος: (εν + δια + φέρω) > εύφορος, φερέφωνο, ψηφοφόρος, ελπιδοφόρο
- αξιολογείται: (άξιος + λέγω) > διάλογος, λογοδοτώ, κοντολογίς, ετοιμολόγος, λογοτέχνης, συλλογίζομαι, λογοκρισία, ανομολόγητος

B.5. Για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις να γράψετε ένα συνώνυμο:

- ευγενείς: υψηλούς
- ερεθίζει: ενισχύει, υποδαυλίζει
- όργανα: μέσα
- συντείνει: συντελεί, συμβάλλει
- αναγκάζεται: υποχρεώνεται
- αίγλη: κύρος

B.6. Να σχηματίσετε προτάσεις με καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

- Χαρακτηριστικό γνώρισμα του αληθινού επιστήμονα είναι η απαλλαγή από το δογματισμό και η *επίμονη* αναζήτηση της αλήθειας, μακριά από οικονομικές και πολιτικές σκοπιμότητες.
- Ο εκπαιδευτικός πρέπει να *αξιολογείται* με βάση όχι μόνο την παιδαγωγική και γνωστική του επάρκεια, αλλά και την ικανότητά του να παρέχει κίνητρα και ερεθίσματα στους μαθητές του.
- *Κριτήριο* για την επιλογή του επαγγέλματος δεν πρέπει να αποτελούν μόνο οι οικονομικές απολαβές και η δυνατότητας απασχόλησης αλλά και η χαρά της δημιουργίας.
- Οι φυσικές καταστροφές και τα ακραία καιρικά φαινόμενα είναι *έμμεση* προειδοποίηση της φύσης ότι η αλόγιστη επέμβαση του ανθρώπου στη φύση είναι καταστροφική όχι μόνο για το περιβάλλον αλλά και για τον ίδιο.

Γ. Παραγωγή κειμένου

Προσφώνηση

Αγαπητά μου παιδιά,

Τυπικός πρόλογος

Εκδηλώσεις σαν αυτή είναι ιδιαίτερα σημαντικές: συμβάλλουν στον προβληματισμό μας σ' ένα τόσο κρίσιμο θέμα, την επιλογή επαγγέλματος.

Κανονικός πρόλογος

α. Κεντρική Ιδέα: εργασία > σπουδαιότητα, ρόλος

α. Αποδίδουμε μεγάλη αξία στην εργασία:

- επειδή συμβάλλει στην οικονομική και τεχνική πρόοδο

- για λόγους προσωπικού βιοπορισμού

- επειδή πιστεύουμε ότι πρέπει να αποτελεί ευκαιρία για δημιουργική έκφραση και ψυχική ικανοποίηση.

β. θέση που θα αναπτύξουμε παρακάτω

β. Ωστόσο πολλοί παράγοντες περιορίζουν σήμερα τη δημιουργικότητα του εργαζομένου και την ικανοποίησή του. Άρα πρέπει να έχουμε επίγνωση αυτών των κινδύνων, προκειμένου να λάβουμε τις σωστότερες αποφάσεις.

Απάντηση στο Α' Ζητούμενο
Παράγοντες που περιορίζουν τη
δημιουργικότητα και την
ικανοποίηση

ΘΠ: Παράγοντες που οδηγούν σε λανθασμένες επαγγελματικές επιλογές

§2 (α1)

(α) Συχνά οδηγούμαστε σε λανθασμένες αποφάσεις για την επιλογή επαγγέλματος:

- ιδιαιτερότητα της εφηβικής ηλικίας και δυσκολία προσδιορισμού των κλίσεών μας.

- επιρροή από την οικογένεια και τα στερεότυπα που αναπαράγονται από το κοινωνικό περιβάλλον ή και τα Μ.Μ.Ε (πρότυπα: καταναλωτισμού, ωφελιμισμός...)

(β) Άλλοτε πάλι αγνοούμε ή παραβλέπουμε τις γενικότερες οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες:

- περιορισμένη πληροφόρηση για την αγορά εργασίας, έλλειψη συστηματικού επαγγελματικού προσανατολισμού
→ κίνδυνος μακροχρόνιας ετεροαπασχόλησης ή και ανεργίας.

Αποτέλεσμα: περιορισμένη ικανοποίηση επειδή δεν αντιληφθήκαμε τις ουσιαστικότερες ανάγκες μας ή δεν σταθμίσαμε σωστά τις γενικότερες προοπτικές και δυσκολίες.

§3 (α2)

ΘΠ: Παράγοντες που επιδρούν κατά την άσκηση του επαγγέλματος

(α) Υπερεξειδίκευση και αυστηρή οργάνωση της εργασίας → τυποποίηση, περιορισμός των προκλήσεων που θα ανανέωναν το ενδιαφέρον του εργαζομένου.

(β) Προβλήματα στο εργασιακό περιβάλλον (αντιπαλότητες, ανταγωνισμός, χρήση αθέμιτων μέσων)

→ χάνεται το ομαδικό πνεύμα που εγγυάται την ψυχική ικανοποίηση του εργαζομένου.

(γ) Ανασφάλεια του εργαζομένου εξαιτίας της αύξησης της ανεργίας ή της εντατικοποίησης.

Αποτέλεσμα: περιορίζεται η δημιουργικότητα και η ψυχική ικανοποίηση που προϋποθέτουν ασφάλεια του εργαζομένου, υγιή συναγωνισμό, ανανέωση του ενδιαφέροντος κλπ.

§4

Μεταβατική

(α) ανακεφαλαίωση του Z1

(β) προϋδεασμός για το Z2

(α) Τέτοια προβλήματα πρέπει να σας απασχολούν κατά την επιλογή επαγγέλματος.

(β) Ο εύστοχος επαγγελματικός προσανατολισμός δεν επιλύει όλα αυτά τα προβλήματα, μπορεί όμως να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην αντιμετώπισή τους.

Z2

Ο ρόλος του επαγγελματικού τους προσανατολισμού στον περιορισμό των προβλημάτων

§5 (β1)

Ανίχνευση των ιδιαίτερων κλίσεων

ΘΠ: Ο επαγγελματικός προσανατολισμός μπορεί να συμβάλει στην διερεύνηση και την αποσαφήνιση των ιδιαίτερων κλίσεων και ικανοτήτων αλλά και των βαθύτερων επιθυμιών του νέου → ψυχική ικανοποίηση από την επιλογή επαγγέλματος που ανταποκρίνεται στις ιδιαιτερότητές μας και, μακροπρόθεσμα, μεγαλύτερο ενδιαφέρον, δημιουργικότητα, ψυχική δύναμη απέναντι στις δυσκολίες.

§6 (β2)

ΘΠ: Κατανόηση του οικονομικού περιβάλλοντος

Ο επαγγελματικός προσανατολισμός μπορεί να προσφέρει μια ολοκληρωμένη εικόνα της αγοράς εργασίας:

- παροχές και απαιτήσεις κάθε επαγγελματικού κλάδου
- εκτίμηση των συνθηκών εργασίας
- προοπτικές με βάση την τεχνολογική πρόοδο κλπ.

→ Επιλογή που σταθμίζει και τις γενικότερες κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες.

Επίλογος

(α) ανακεφαλαίωση του Z1

και του Z2

(α) - Τόσο ατομικά, όσο και συλλογικά εναποθέτουμε μεγάλες προσδοκίες στην επιτυχή άσκηση του επαγγέλματός μας.

- Ωστόσο σοβαρά προβλήματα περιορίζουν σήμερα την ψυχική ικανοποίηση και την δημιουργικότητα του εργαζομένου.

- Ο επαγγελματικός προσανατολισμός μπορεί να επιλύσει ένα τουλάχιστον μέρος αυτών των προβλημάτων

→ άρα, είναι απαραίτητη η αναβάθμισή του.

(β) ολοκλήρωση

(β) Επιδίωξη είναι και ο νέος να αντιληφθεί τι θέλει ο ίδιος αλλά και τι ζητά απ' αυτόν σήμερα η συλλογική ζωή, ώστε να αισθάνεται αφενός τη χαρά της δημιουργίας και να συμβάλλει αφετέρου στην πρόοδο της κοινωνίας.

Αποφώνηση

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας.